

Nordevallposten

№ 1 • Mars 2010 •

Ledaren

Nu kör vi för högtryck...

Efter en helt fantastisk vinter med vitt landskap med mycket snö och is som har hållit fartyget i sitt grepp, har vi nu äntligen börjat känna att våren är på väg. Vintern har varit ovanligt kall men under fartygets täckning har våra duktiga skeppsbyggare arbetat flitigt med salongsdurkar, hyttskott och maskinrum.

Med våren kommer nu också ett fantastiskt besked att Västra Götalands Regionen går in med två miljoner kronor för att säkra en fortsatt byggnation under vår/sommar.

Dessa pengar kommer helt och hållet läggas på att köpa in allt resterande material och även system som fartyget behöver installerat. Med denna härliga öppning har vi fått nytt mod och arbetsglädje, detta till trots saknar vi fortfarande en miljon kronor tills att fartyget är klassat passagerarfartyg under våren 2011.

Därför hoppas jag att ni framöver tar med er personal, vänner och bekanta och lägger ett besök hos oss och på detta sätt startar våren på bästa sätt.

Välkomna till Forsvik följ med på äventyret till Stockholm!

Patrik Zimonyi

Skeppsbyggmästare/ Projektledare

Stort tack till alla er som satt guldkant på mina 3 år i projekt Hjulångaren Eric Nordevall II. Jag slutar den sista mars 2010 och tänker med glädje tillbaka på min tid tillsammans med er. Hjulångarens färdigställande och dopresa i augusti blir en höjdpunkt för oss alla.
Hälsningar **Britt-Marie** Astanius

Ångexperimentum – Nytt för i år!

Ångexperimentum – en ångupplevelse – finns på bästa plats i varvshallen vid varvskontoret.

Syftet med ångexperimentum är att ge besökande en ångteknikupplevelse med historiskt perspektiv på ångans betydelse inom svensk industri och för dess utveckling.

Målgruppen är stora och små barn i lämplig ålder med teknikintresse och lek lust.

En balansångmaskin av samma typ som finns i Hjulångaren Eric Nordevall II finns i modell skala 1:5 och kommer att förevisas i drift.

Ångexperimentum består av ångmaskinerier av olika slag, teknik och storlek samt Putt-Putt båtar. Det finns också information om ångans historia och betydelse ur svenskt perspektiv. De besökande får själva pröva på att köra de mindre ångmaskinerna och Putt-Putt båtarna.

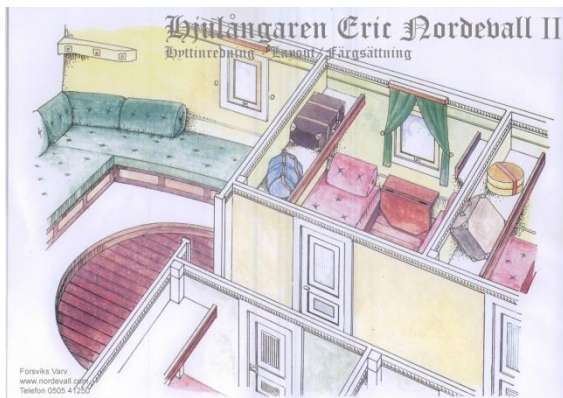
Skeppet

Hjulångaren Eric Nordevall II fick i början av december 2009 sin vintertäckning, gjord för att dels skydda fartyget men också ge skeppsbyggarna en dräglig arbetsmiljö under vinterperioden tills vårsolen börjar lysa igen.

Vintertäckningen är gjord, så att den kan tas av och återanvändas även nästkommande vintrar.

Arbete har sedan dess pågått med såväl invändiga arbeten som hyttinredning och aktersalong liksom arbeten ovan däck.

Ångpannan har samtidigt proveldats och ångmaskinerna kommer snart att kunna köras när alla rör är på plats. I början av maj kommer skovelhjulen att monteras och Hjulångaren Eric Nordevall kommer för egen maskin under perioden fram till och med juli göra provturer på Bottensjön under överinseende och medverkan av kontrollmyndigheterna Ångpanneföreningen och Sjöfartsverket.

Västra Götalandsregionen beviljade tisdagen den 10 mars 2010 ett bidrag på 2.000.000 kronor för färdigställande av Hjulångaren Eric Nordevall II, vilket medförde att arbetet med färdigställandet kan fortsätta i en ökande takt inför dopresan till Stockholm i augusti 2010.

Nu pågår arbetet med att koppla ihop ångpanna och ångmaskiner. Hytterna är under byggnad och hyttinredning är på gång. Förberedande arbete inför läggning av huvuddäck pågår och byggnation av "Fruentimmerssalongen" har påbörjats.

Ångpannan

Ångpannan har nu proveldats i flera omgångar, preliminärt kontrollerad och står inför ett slutligt godkännande av Ångpanneföreningen.

Arbetet att isolera ångpannan har påbörjats och kommer att omfatta mantelytans ovansida. Samtidigt läggs eldar-durken på plats.

Ångmaskinerna

Arbetet med att slutföra sammankopplingen av ångpannan med ångmaskinerna görs genom att vi drar sista rörledningarna för vatten och ånga.

Skovelhjulens drivaxlar samt mellanaxel är nu monterade och strax sätts också inom kort vevslängarna på plats.

Dopresan

Årets absoluta höjdpunkt 2010 är Hjulångaren Eric Nordevall II dopresa, riggad och för egen maskin till Stockholm, med avresa från Forsvik i början av augusti. Efter ett flertal anhalter med evenemang på vägen väntas hon angöra Stockholm redo för dop den 25 augusti.

Väl döpt går Eric Nordevall II tillbaka till Motala för en del efterarbeten på ångpanna och ångmaskiner i början av augusti och väntas tillbaka till hemmahamnen Forsvik den 15 september för att under vinter och vår 2011 helt färdigställas och under sommaren segla som passagerarfartyg på Göta kanal.

Ångslupen S/S Forsvik

Ångslupen S/S Forsvik är Sveriges i original äldsta slup byggd 1867 och går april—september går turer eller charter med upp till tolv passagerare.

Turer

S/S Forsvik gör turer när hon ej är förbokad för charterturer. Utgångspunkt för turerna är bryggan vid Forsviks Varv eller gästbryggan nedanför slussen i Forsvik.

Förbokning turer görs ej, kostnad 60:- för vuxen och 30:- för barn 3--15 år. Turen tar ca 30 minuter.

Charter

Utgångspunkt för charterturerna är bryggan vid Forsviks Varv och görs på Göta Kanal, Viken och Bottensjön. Charterturen bör förbokas och kan fås enligt eget önskemål och även med förtäring av enklare slag. Grundpris ca 1 timme är 1200:- med tillägg 300:- vid slussning. Våra möjligheter att tillgodose dina önskemål samt uppgift om kostnad får du genom kontakt med Forsviks Varv på telefon 0505-41250.

Ge gärna bort en andel i Hjulångaren Eric Nordevall II som present. Det är bara att beställa ett andelsägarbevis enligt nedan.

Andelsägare i Hjulångaren Eric Nordevall II är delägare i fartyget och stödjer därmed färdigställandet samt fartyget in i framtiden.

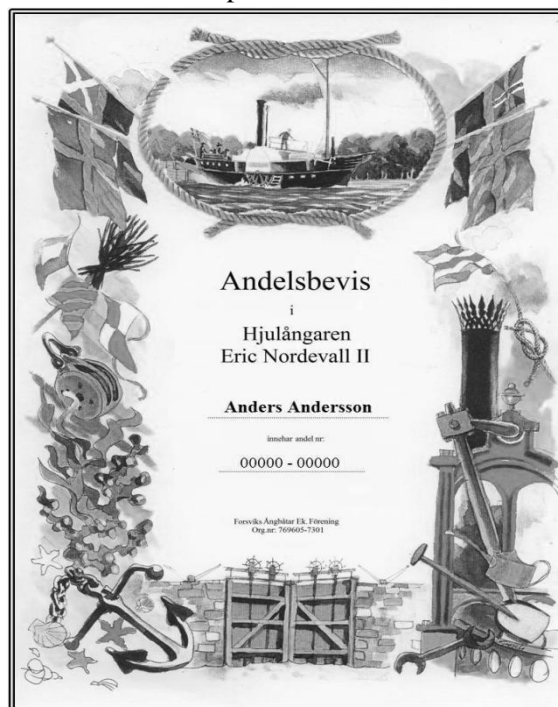
Andelsägare får ett nummererat andelsbrev som bevis för sin delaktighet i Hjulångaräventyret. En andel kostar 500 kr och en person får äga högst 20 andelar.

Varmt välkommen till gemenskapen med Hjulångaren Eric Nordevall II!

När du bestämt hur många **ANDELAR** du vill köpa, så sätter du in pengarna på:

Bankgiro 5913-4551 och anger,

- "Andelsägare"
- Hur många andelar du vill köpa (max 20)
- Andelsägarens namn
- Andelsägarens adress
- Andelsägarens telefonnummer
- Eventuell E-postadress

*Du har väl inte glömt din medlemsavgift för 2010 – **PlusGiro** 503542-3*

Notis ur GÖTA TIDNING 1856

Göta tidning startades 1854 av organisten KJ Erixson och 1855 övertog folkskoleläraren LW Larsson densamma. Göta Tidning lades ned i december 1856, då den övergick i Vadstena Tidning utgiven av telegrafkommissarien Alfred Wong.

Notis den 14 juni 1856 i Göta Tidning

Wi äro nu i tillfälle att meddela våra läsare en resummé af sjöförklaringen angående ångfartyget "Erik Nordewall" förolyckande lydande sålunda:
 År 1856 den 7 juni klockan 7 förmiddagen anmälde kapten C J W Bergström i egenskap av befälhafware å ångfartyget "Erik Nordewall"; att samma fartyg förleden gårdag klockan vid sex på aftonen sjunkit strax utanför, efter att femton a tjugominuter förut hafwa af till stället anlände ångskonerten "Santesson utbogsersats från ett invid samma ö utgående, för Bergström okänt stenref, hwarpå "Nordewall" föregående Onsdag, klockan en qwart till fyra eftermeddagen, under afseglning från Wadstena till Göteborg, satt på eller med full maskin påseglat, utan att, oansedt all påkallad och erhållen hjälp, under tiden kunnat da'nlossa protesterande nu Bergström emot alla möjligen uppkommande ersättningsanspråk för de härigenom orsakade förluster, hvilka utan hans förgörelse eller wällande skola tillkommet, och förklarade: att wid utgången från härwarande hamn, fartyget styrdes af rorgängaren Eriksson, för hwilken såwäl som för kaptenen det antydts, att man kunde på "Jungfrun" huru nära som helst; att, komme utanför Östnässja udde, kaptenen nedgått å halfdäck, derunder Eriksson, kaptenen owetande, gått till kojs, efter att förut hafwa aflemnad, rodret till besättningskarlen Karl Johan Eliasson från Göteborg, hwilken ej mer än en gång förut passerat häremellan och Göteborg; att äfwewäl för denne, det vid "Jungfrun"

warande stenref war känt och något säkert sjökort å fartyget icke tillgängligt; att genast efter fartygets påsättning nödflagg hissades och flere skott lossades som hade till följd bågs ankomst från Fjuk, hwaremellertid last m. m. akterhalades och pumparne oupphörligen arbetade; att undersökning å fartyget anställdes för utrönande av läckan, hwars läge intill kölen och storlek ej kunde skönjas, enär troligen en större sten i hålet fastnat, men genom hwilken läcka vattnet i mängd inflödade; att bud till Motala mekaniska verkstad afwensom till Wadstena afsändes, med underrättelse om olyckan om hjälp, derunder ångskonerten "Motala Ström" ditkom utan att förmå da'ntaga "Nordewall" att emellertid bergning af godset och en del inventarier företogs och med fartygets lossande oupphörligt arbetades utan framgång tills i går eftermiddag, då efter af ångskonertarne "Santesson" och "Föreningen" gemensamt gjordt ett försök, fartyget löstucktes från stenrefeln och af "Santesson" bogserades at land, sjelf arbetande med sin ångkraft; att wid lösryckandet läckan troligen betydligt widgats, emedan wattnet några minuter derefter uppmärksammades i mängd inströmma, så att fartygets sjunkande förutsågs icke kunde hindras, hwarföre folkets bergning skyndsamt ombesörjdes; förmenande Bergström, att han och besättning gjort allt hwad i deras förmåga stått för fartygets lossande, hwilket styrmannen Westin, rorgängaren Eriksson och besättningskarlen Eliasson jemte machinisterne Berggren och Berglund äfwensom eldarne Levander och Anders Andersson samt arbetskarlarne J. Aug. Jaensson, J. W. Styrlander, Joh. Pettersson och gossen Claes Joh. Johansson witsordade; tilläggande kapten Bergström att fartyget, före dess begagnande, i wår undergått behörig besigtning, derom insrtumentet af honom innehafwas, och att all erforderlig räddningsattiralj i brukbart skick förefunnits.